

Folkhälsomyndigheten
skickas per e-post

Beslut om upphandlingsskadeavgift – anskaffning av ekonomisystem

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket konstaterar att Folkhälsomyndigheten har agerat i strid med 10 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling genom att den 27 september 2024 ingå avtal avseende ett ekonomisystem utan föregående annonsering, trots att förutsättningarna för detta saknats. Folkhälsomyndigheten har därmed gjort en otillåten direktupphandling.

Konkurrensverket beslutar att Folkhälsomyndigheten ska betala en upphandlingsskadeavgift enligt 21 kap. 7 § lagen om offentlig upphandling på 400 000 (fyrahundratusen) kronor.

Konkurrensverkets utredning

1. Ärendet inleddes efter att Folkhälsomyndigheten skriftligen anmält till Konkurrensverket att Folkhälsomyndigheten hade anskaffat en nyttjanderätt till ett ekonomisystem utan att först genomföra en annonserad upphandling. Med anledning av uppgifterna startade Konkurrensverket ett tillsynsärende mot Folkhälsomyndigheten i syfte att närmare granska aktuella omständigheter och att utreda om anskaffningen genomförts i enlighet med upphandlingslagstiftningen.
2. Konkurrensverket redogör inledningsvis för de omständigheter som har lagts till grund för bedömningen och därefter för frågan om upphandlingsskadeavgift.

Bakgrund och omständigheter

3. Folkhälsomyndigheten har ingått ett avtal med en leverantör avseende nyttjanderätt till ett ekonomisystem. Det ingångna avtalet ingicks utan föregående annonsering och utgör en förlängning av ett mellan parterna tidigare gällande avtal. Av avtalshandlingarna framgår att det nya avtalet regleras av de skriftliga villkoren i det nya såväl som det ursprungliga avtalet.
4. Det ursprungliga avtalet löpte från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2023 med option på förlängning med ett år, vilket nyttjades. Avtalet löpte därmed ut den 31 december 2024.
5. Det nya avtalet ingicks den 27 september 2024 och löper från och med den 1 januari 2025 till och med den 31 december 2027. Den förlängning som därigenom genomfördes av det ursprungliga avtalet hade inte stöd i någon ändringklausul i det ursprungliga avtalet.¹

Vad Folkhälsomyndigheten har anfört

6. Folkhälsomyndigheten har haft nyttjanderätt till det aktuella ekonomisystemet sedan Folkhälsomyndigheten bildades. Det senaste avtalet har avropats från Kammarkollegiets statliga ramavtal.
7. Systemet i fråga är en så kallad "on-prem-installation", med drift på plats hos myndigheten.
8. Under våren 2024, i samband med att Folkhälsomyndigheten skulle påbörja nästa avrop, blev det känt att Leverantören skulle sluta att leverera det aktuella ekonomisystemet som en on-prem-installation och i stället erbjuda

¹ Jfr 17 kap. 10 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

systemet som en så kallad molntjänst – ett alternativ som inte var kompatibelt med Folkhälsomyndighetens verksamhet.

9. Folkhälsomyndigheten efterfrågade en förlängning av det gällande avtalet om ett år men erbjöds i stället ett tidsbegränsat avtal om tre år. Folkhälsomyndigheten accepterade erbjudandet då det fanns ett behov av fortsatt funktionalitet i ekonomisystemet.
10. Folkhälsomyndigheten anser att det har varit fråga om en otillåten direktupphandling. Folkhälsomyndigheten har inte hunnit genomföra någon närmare utredning om det funnits undantag från annonseringsplikten på grund av tekniska skäl. Det har inte heller varit möjligt att genomföra en annonsering om frivillig förhandsinsyn.

Bedömning

Tillämplig lag

11. Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) omfattar de åtgärder som vidtas av upphandlande myndigheter i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt.²
12. Ett kontrakt i LOU:s mening är ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer.³
13. Med ekonomiska villkor avses att den upphandlande myndigheten erhåller en prestation mot vederlag och att prestationen är av direkt ekonomiskt intresse för den upphandlande myndigheten.⁴
14. Med tjänstekontrakt avses ett kontrakt med ekonomiska villkor, som ingås mellan en upphandlande myndighet och en leverantör och som avser tillhandahållande av tjänster.⁵
15. Avtalet omfattar en nyttjanderätt till ett ekonomisystem, inklusive support, underhåll, uppdateringar och uppgraderingar av programmet. Enligt Konkurrensverkets bedömning är avtalet ett tjänstekontrakt som omfattas av LOU. Avtalet omfattar inte en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 till LOU.

² 1 kap. 2 § LOU.

³ 1 kap. 15 § LOU.

⁴ Se mål C-451/08, Helmut Müller, EU:C:2010:168, p. 48–49.

⁵ 1 kap. 21 § LOU.

Upphandlingens värde

16. Upphandlingar som omfattas av LOU:s tillämpningsområde ska som huvudregel annonseras, så att alla potentiella leverantörer får samma förutsättningar att lämna anbud.⁶
17. Som framgår ovan bedömer Konkurrensverket att avtalet omfattas av LOU:s tillämpningsområde. Ingåendet av avtalet har inte föregåtts av någon annonserad upphandling. Med anledning av detta måste det bedömas om det med hänsyn till upphandlingens värde har varit tillåtet att ingå avtalet utan att först genomföra en annonserad upphandling.
18. Värdet av en upphandling är det totala belopp som, enligt den upphandlande myndighetens uppskattning, ska betalas enligt de varukontrakt, tjänstekontrakt eller byggentreprenadkontrakt som ingår i upphandlingen. När värdet bestäms ska options- och förlängningsklausuler som anges i något av upphandlingsdokumenten inbegripas som om de hade utnyttjats. Vidare ska de premier och ersättningar som den upphandlande myndigheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare räknas in i värdet.⁷
19. Folkhälsomyndigheten har uppgett att upphandlingens värde uppgår till 7 024 897 kronor exklusive mervärdesskatt. Konkurrensverket har inte funnit skäl att ifrågasätta denna uppgift.

Upphandlingen skulle ha annonserats

Tröskelvärdet och direktupphandlingsgränsen

20. Om värdet av en upphandling överstiger tillämpligt tröskelvärde ska upphandlingen, som huvudregel, annonseras enligt de direktivstyrda bestämmelserna i LOU. Om värdet understiger tillämpligt tröskelvärde men överstiger direktupphandlingsgränsen ska upphandlingen annonseras enligt de icke-direktivstyrda bestämmelserna i LOU.⁸
21. Om upphandlingens värde understiger direktupphandlingsgränsen föreligger förutsättning att genomföra en direktupphandling.⁹
22. Tillämpligt tröskelvärde för upphandlingen är tröskelvärdet för varor för statliga myndigheter, vilket 2024 uppgick till 1 546 202 kronor.¹⁰

⁶ Jfr 10 kap. 1 § LOU.

⁷ 5 kap. 3 § LOU.

⁸ 1 kap. 4 § LOU.

⁹ 19 kap. 1 § och 19 a kap. 2 § LOU.

¹⁰ Tillkännagivande (2024:30) om tröskelvärden vid offentlig upphandling.

Direktupphandlingsgränsen uppgick vid genomförandet av upphandlingen till 700 000 kronor.¹¹

23. Konkurrensverket har, som framgår av punkten 19 ovan, bedömt att värdet av upphandlingen uppgår till 7 024 897 kronor exklusive mervärdesskatt. Det har således inte funnits möjlighet att avstå från annonsering med hänsyn till upphandlingens värde.

Undantag från annonseringsskyldigheten

24. Som framgår ovan bedömer Konkurrensverket att värdet av upphandlingen överstiger direktupphandlingsgränsen och tillämpligt tröskelvärde. För att det i denna situation ska ha varit tillåtet att ingå avtalet utan att först genomföra en annonserad upphandling krävs att något av undantagen från skyldigheten att annonsera upphandlingar i 6 kap. LOU har varit tillämpligt. Undantagen ska tolkas restriktivt.¹²
25. Ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering får användas om det som ska upphandlas endast kan tillhandahållas av en viss leverantör, eftersom det av tekniska skäl inte finns någon konkurrens.¹³ Som en förutsättning för ett sådant förfarande ska det vidare inte finnas något rimligt alternativ och avsaknaden av konkurrens får inte bero på en konstruerad avgränsning av förutsättningarna för upphandlingen.
26. Det är den upphandlande myndigheten som måste visa att alla villkor i en undantagsbestämmelse är uppfyllda.¹⁴ Detta innebär att den upphandlande myndigheten måste kunna presentera bevis för att berättiga tillämpningen av undantaget.¹⁵ Generella uttalanden är inte tillräckliga, utan det krävs utförliga förklaringar för att uppfylla bevisbördan.¹⁶

¹¹ 19 a kap. 2 § LOU.

¹² Se bland annat EU-domstolens dom av den 10 mars 1987, Kommissionen mot Italien, C-199/85, EU:C:1987:115, p. 14, EU-domstolens dom av den 10 april 2003, Kommissionen mot Tyskland, C-20/01 och C-28/01, EU:C:2003:220, p. 58, EU-domstolens dom av den 14 september 2004, Kommissionen mot Italien, C-385/02, EU:C:2004:522, p. 19, EU-domstolens dom av den 2 juni 2005, Kommissionen mot Grekland, C-394/02, EU:C:2005:336, p. 33 och EU-domstolens dom av den 11 januari 2005, Stadt Halle och RPL Lochau, C-26/03, EU:C:2005:5, p. 46. Se även prop. 2006/07:128 s. 291, RÅ 2005 ref. 10, RÅ 2008 ref. 79 och RÅ 2009 not. 134.

¹³ 6 kap. 14 § 2 LOU.

¹⁴ Se EU-domstolens dom av den 10 mars 1987, Kommissionen mot Italien, C-199/85, EU:C:1987:115, p. 14.

¹⁵ Se bl.a. EU-domstolens dom av den 28 mars 1996, C-318/94, EU:C:1996:149, Kommissionen mot Tyskland, p. 13; EU-domstolens dom av den 3 maj 1994, C-328/92, EU:C:1994:178, Kommissionen mot Spanien, p. 16; och EU-domstolens dom av den 18 maj 1995, C-57/94, EU:C:1995:150, Kommissionen mot Italien, p. 23. Jfr även p. 64 i generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-337/98, EU:C:2000:156, Kommissionen mot Frankrike.

¹⁶ Se EU-domstolens dom av den 14 september 2004, Kommissionen mot Italien, C-385/02, EU:C:2004:522, p. 21–22.

27. Folkhälsomyndigheten har uppgett att det inte har gjorts någon utredning för att undersöka om undantaget för tekniska skäl varit tillämpligt.
28. Som ovan har anförts förutsätts att den upphandlande myndigheten definierar och motiverar skälen för att använda undantaget ytterst noggrant inför direktupphandlingen.¹⁷ I förevarande fall har Folkhälsomyndigheten inte gjort någon utredning inför direktupphandlingen. Det finns inte heller i övrigt stöd för att det saknades konkurrens av tekniska skäl. Konkurrensverket bedömer mot denna bakgrund att det inte har framkommit att undantaget för tekniska skäl var tillämpligt vid avtalets ingående.
29. Omständigheter har inte förelegat som motiverar avsteg från kravet på annonsering med stöd av något annat undantag i LOU.

Upphandlingsskadeavgift

Beslut om upphandlingsskadeavgift

30. Konkurrensverket får besluta att en upphandlande myndighet ska betala en upphandlingsskadeavgift om den upphandlande myndigheten har slutit ett avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt bland annat 10 kap. 1 § LOU.¹⁸
31. Ett beslut om upphandlingsskadeavgift enligt 21 kap. 7 § LOU ska meddelas inom två år från det att avtalet slöts. Beslutet får dock inte meddelas innan tiden för att ansöka om överprövning av ett avtals giltighet har löpt ut. Om en eller flera leverantörer har ansökt om överprövning av avtalets giltighet får ett beslut om upphandlingsskadeavgift inte meddelas förrän samtliga beslut med anledning av överprövningen har fått laga kraft. Beslutet ska då meddelas inom sex månader från den tidpunkt då samtliga beslut med anledning av överprövningen fick laga kraft.¹⁹
32. Det aktuella Avtalet ingicks den 27 september 2024.
33. Tiden för att ansöka om överprövning av Avtalets giltighet har således löpt ut, utan att någon ansökan om överprövning har gjorts.

¹⁷ Se skäl 50, första och tredje stycket, till LOU-direktivet (2014/24/EU).

¹⁸ 21 kap. 7 § LOU och ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2023:815) om ändring i LOU.

¹⁹ 21 kap. 11 § LOU; bestämmelsen gäller i fråga om upphandlingar som har påbörjats från och med den 1 januari 2024.

34. Det finns därför skäl att besluta om att Folkhälsomyndigheten ska betala en upphandlingsskadeavgift med anledning av den otillåtna direktupphandlingen.

Upphandlingsskadeavgiftens storlek

35. Upphandlingsskadeavgiften ska uppgå till lägst 10 000 kronor och högst 20 miljoner kronor. Avgiften får dock inte överstiga tio procent av upphandlingens värde.²⁰
36. När avgiftens storlek fastställs inom angivna beloppsintervall ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är.²¹ I ringa fall ska någon avgift inte påföras och eftergift får beviljas om det finns synnerliga skäl.²²
37. Av förarbetena framgår att den upphandlande myndigheten inte måste ha agerat uppsåtligt eller oaktsamt för att Konkurrensverket ska besluta om en avgift.²³ Bristande kännedom om rättsläget eller misstag om lagstiftningens innehåll ursäktar inte en överträdelse.²⁴ Bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift bygger alltså på ett strikt ansvar.²⁵
38. Upphandlingsskadeavgiften syftar till att säkerställa att upphandlingsreglerna följs och att skattemedlen används på ett korrekt sätt.²⁶ Förarbetena anger att en avgift ska vara effektiv, proportionerlig och avskräckande.²⁷
39. Enligt förarbetena ska upphandlingsskadeavgiftens storlek bestämmas med hänsyn till alla relevanta omständigheter i det enskilda fallet inom ramen för avgiftens syfte.²⁸ Ju allvarligare överträdelsen är, desto högre belopp bör avgiften fastställas till.²⁹ Det högsta avgiftsbeloppet bör reserveras för särskilt graverande fall.³⁰

²⁰ Se 21 kap. 9 § första stycket LOU. Upphandlingens värde bestäms enligt bestämmelserna i 5 kap. LOU.

²¹ Se 21 kap. 9 § andra stycket LOU.

²² Se 21 kap. 8 § LOU.

²³ Se prop. 2009/10:180 s. 192 och 368 samt prop. 2023/24:3 s. 36.

²⁴ Se prop. 2009/10:180 s. 368.

²⁵ Se prop. 2023/24:3 s. 36.

²⁶ Se prop. 2009/10:180 s. 196 och prop. 2023/24:3 s. 36 och 45.

²⁷ Se skäl 13 och artikel 2e.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för prövning av offentlig upphandling (ändringsdirektivet) samt prop. 2009/10:180 s. 197 och prop. 2023/24:3 s. 49.

²⁸ Se prop. 2009/10:180 s. 369 och prop. 2023/24:3 s. 49 f. Se även HFD 2014 ref. 69.

²⁹ Se prop. 2009/10:180 s. 370 och prop. 2023/24:3 s. 50.

³⁰ Se HFD 2014 ref. 69 och prop. 2023/24:3 s. 29 och 74.

40. Med överträdelsens allvarlighet avses överträdelsens sanktionsvärde.³¹ För sanktionsvärdet gäller enligt förarbetena följande utgångspunkter.³² Både försvårande och förmildrande omständigheter ska beaktas. Det bör vägas in hur klar överträdelsen kan anses vara. Ett oklart rättsläge bör till exempel påverka sanktionsvärdet så att överträdelsen anses mindre allvarlig. Sanktionsvärdet kan anses vara högre om ett avtal löper under en förhållandevis lång tid eller avser ett högt värde. Förhållanden hos den upphandlande myndigheten bör också beaktas. Upprepade otillåtna direktupphandlingar bör till exempel ses som försvårande. I vissa fall kan andra olägenheter eller negativa ekonomiska konsekvenser för den upphandlande myndigheten ses som en förmildrande omständighet.
41. Det högsta avgiftsbeloppet höjdes genom en lagändring den 1 januari 2024, från 10 miljoner kronor till 20 miljoner kronor. Syftet med höjningen var att möjliggöra att upphandlingar till högre värden kan beivras på ett mer proportionerligt sätt i förhållande till upphandlingar till lägre värden.³³
42. Av praxis framgår att överträdelsens sanktionsvärde ska fastställas utifrån en helhetsbedömning där kontraktsvärdet är en av flera avgörande faktorer.³⁴ Att fastställa sanktionsvärdet till ett bestämt schablonbelopp endast beräknat på en viss procentandel av kontraktsvärdet kan innebära att avgiften inte blir väl avvägd utifrån överträdelsens allvarlighet.³⁵
43. Konkurrensverket har publicerat ett ställningstagande som redovisar Konkurrensverkets metod för att fastställa upphandlingsskadeavgiftens storlek när myndigheten väljer att fatta beslut om upphandlingsskadeavgift utifrån prioriteringar och utredningsresultat.³⁶
44. Konkurrensverket fastställer upphandlingsskadeavgiftens storlek i fyra steg. I det första steget bedömer Konkurrensverket vilket högsta avgiftsbelopp som gäller för överträdelsen inom lagens ram.³⁷ I det andra steget identifierar och värderar Konkurrensverket alla relevanta omständigheter med koppling till överträdelsen som påverkar överträdelsens sanktionsvärde, oavsett vem som har begått den.³⁸ I det tredje steget beaktar Konkurrensverket om överträdelsens allvar även påverkas av omständigheter hos den

³¹ Se prop. 2009/10:180 s. 196 och 370 samt prop. 2023/24:3 s. 50.

³² Se prop. 2009/10:180 s. 197 f. och 369 f.

³³ Se prop. 2023/24:3 s. 50.

³⁴ Se HFD 2014 ref. 69.

³⁵ Jfr HFD 2022 ref. 23.

³⁶ Ställningstagande 2025:1, Konkurrensverkets ställningstagande om metod för fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek (Ställningstagande 2025:1).

³⁷ Ställningstagande 2025:1, p. 15–18.

³⁸ Ställningstagande 2025:1, p. 19–27.

upphandlande organisationen.³⁹ I det sista steget bedömer Konkurrensverket om överträdelsens typiska allvar, baserad på bedömningen i de föregående stegen, motsvarar en upphandlingsskadeavgift som i det enskilda fallet är avskräckande, effektiv och proportionerlig.⁴⁰

45. Med tillämpning av den ovan redovisade metoden gör Konkurrensverket följande bedömning i detta fall.
46. I LOU finns bestämmelser om hur värdet av en upphandling fastställs. Konkurrensverket fastställer det högsta avgiftsbeloppet för överträdelsen utifrån upphandlingens värde enligt dessa bestämmelser. Som framgår av punkten 19 ovan bedömer Konkurrensverket att värdet på upphandlingen av Avtalet uppgår till 7 024 897 kronor exklusive mervärdesskatt. Det medför att upphandlingsskadeavgiften kan uppgå till högst 702 489 kronor ($7\,024\,897 \times 0,1$).
47. I detta fall är det fråga om en otillåten direktupphandling, vilket i sig talar för ett högt sanktionsvärde. Utredningen ger inte stöd för att det finns några försvårande omständigheter som ytterligare höjer sanktionsvärdet.
48. Enligt Folkhälsomyndigheten finns ett flertal förmildrande omständigheter:
 - a. **Förändrade förutsättningar medförde en oförutsedd tidsbrist.** Det aktuella ekonomisystemet har omfattats av statliga ramavtal sedan 1990-talet och planeringen av ett nytt avrop påbörjades i god tid innan kontraktet löpte ut. Den plötsliga ändringen av systemets karaktär medförde en oförutsedd tidsbrist.
 - b. **Anskaffningen avsåg en för myndighetens verksamhet kritisk funktion.** Det aktuella ekonomisystemet är affärskritiskt för myndighetens verksamhet och kunde inte ersättas inom den återstående avtalstiden. I den uppkomna situationen var ett nytt avtal med befintlig leverantör den enda möjliga lösningen.
 - c. **Direktupphandlingen har enbart haft en begränsad påverkan på konkurrensen.** Mot bakgrund av leverantörens tidigare marknadsställning som leverantör till staten och den begränsade tillgången till alternativa system har leverantörskollektivet inte lidit någon nämnvärd skada med anledning av direktupphandlingen.

³⁹ Ställningstagande 2025:1, p. 28–30.

⁴⁰ Ställningstagande 2025:1, p. 31–35.

- d. **Försök till skademinimering.** Folkhälsomyndigheten har aktivt försökt begränsa överträdelsens omfattning och försökt få till stånd en så kort avtalstid som möjligt.
49. Konkurrensverket anser inte att de omständigheter som Folkhälsomyndigheten har hänvisat till är förmildrande.
50. Konkurrensverket har förståelse för att förändrade förutsättningar på marknaden kan medföra utmaningar för upphandlande myndigheter. Det ankommer dock på den upphandlande myndigheten att noggrant planera sina inköp och säkerställa att anskaffningarna möter myndighetens behov. Detta gäller inte minst när inköpen avser verksamhetskritiska tjänster. Avtalet i förevarande fall skulle löpa ut varvid leverantörens skyldighet att tillhandahålla den aktuella lösningen till Folkhälsomyndigheten upphörde. Att leverantören ändrar sitt utbud för tiden efter att avtalet har löpt ut kan inte anses utgöra en förmildrande omständighet. Att den anskaffade tjänsten enligt Folkhälsomyndigheten var verksamhetskritisk påverkar inte bedömningen i den delen.
51. Folkhälsomyndighetens otillåtna direktupphandling innebär risk för att konkurrensen begränsades och att någon leverantör led skada. Upphandlingsreglerna och upphandlingsskadeavgiften syftar till att motverka just detta.⁴¹ Vidare understryker enligt Konkurrensverket det faktum att en leverantör har en stark ställning på marknaden vikten av att upphandlingar annonseras för att synliggöra för andra potentiella leverantörer att det finns en marknad och en efterfrågan. Mot denna bakgrund är det inte förmildrande om den aktuella leverantören historiskt har haft en stark ställning på marknaden eller om det finns en begränsad tillgång till alternativa system. Detta gäller även om utfallet hade kunnat bli detsamma om upphandlingen hade annonserats.
52. Slutligen konstaterar Konkurrensverket att Folkhälsomyndigheten har accepterat de villkor som gäller i avtalet. Att Folkhälsomyndigheten ville få till andra villkor är inte en förmildrande omständighet.
53. Ingen av de omständigheter som Folkhälsomyndigheten har åberopat är alltså förmildrande.
54. Folkhälsomyndigheten har däremot på eget initiativ informerat om överträdelsen, som vid den tidpunkten inte var känd för Konkurrensverket. Konkurrensverket hade sannolikt inte med enkelhet upptäckt överträdelsen på annat sätt. Konkurrensverket anser att det är lämpligt att beakta Folkhälsomyndighetens anmälan av överträdelsen när avgiftens storlek

⁴¹ Se skäl 1 och 2 till LOU-direktivet (2014/24/EU) samt prop. 2009/10:180 s. 196 och prop. 2023/24:3 s. 45.

fastställs.⁴² Överträdelsen är samtidigt klar och tydlig och rättsläget är inte oklart. Det ursprungliga avtalet medgav ingen förlängning och Folkhälsomyndigheten måste ha förstått, eller borde i vart fall förstått, att det nya avtalet ingicks i strid med LOU. Sammantaget innebär detta att Folkhälsomyndighetens initiativ att informera Konkurrensverket om överträdelsen i viss mån ska påverka avgiftens storlek i sänkande riktning.

55. Konkurrensverket konstaterar vidare att det inte är fråga om ett ringa fall och det har inte heller framkommit skäl att bevilja eftergift.

56. Upphandlingsskadeavgiften ska därför fastställas till 400 000 kronor.

Sammanfattande bedömning

57. Med beaktande av samtliga relevanta omständigheter, bedömer Konkurrensverket att 400 000 kronor utgör en effektiv, proportionerlig och avskräckande sanktion för den otillåtna direktupphandlingen inom de ramar som följer av lagstiftningen. En lägre avgift kan inte anses ha den avskräckande effekt som avgiften syftar till.

Betalning av avgift

58. Sanktionsavgiften tillfaller staten och ska betalas till Konkurrensverket efter det att beslutet får laga kraft.⁴³ Konkurrensverket har inte funnit skäl att besluta om en längre frist för betalning än vad som följer av huvudregeln i 21 kap. 13 § LOU. Avgiften ska därför betalas inom 30 dagar från det att beslutet får laga kraft.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit föredragande jurist Mathias Johansson.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Marie Östman

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.

⁴² Se Ställningstagande 2025:1, p. 33.

⁴³ 21 kap. 12 § LOU.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skicka ett skriftligt överklagande till Konkurrensverket. Ange i överklagandet vilket beslut ni överklagar och vilken ändring ni begär.

Eftersom ni är en part som företräder det allmänna ska överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid skickar Konkurrensverket det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Konkurrensverkets kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.